

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2025. gada 8. aprīlī

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Jānis Neimanis, tiesneši Mārtiņš Mīts un Juris Juriss, kolēģijas sēdē izskatījusi SIA [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 59/2025),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Civilprocesa likuma 620. panta ceturto daļu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. un 90. pantam, kā arī 92. panta pirmajam teikumam un spēkā neesošu no pieņemšanas brīža;

1.2. apturēt Zemgales rajona tiesas [datums] lēmuma Nr. [...] izpildi.

2. Apstrīdētā norma noteic: „Ja tiesas noteiktajā termiņā neizpilda nolēmumu, kas uzliek parādniekam par pienākumu izpildīt darbības, kuras var izpildīt tikai viņš pats (197. panta pirmā daļa), sastādīto aktu tiesu izpildītājs nosūta tiesai pēc tiesu izpildītāja amata vietas. Jautājumu par nolēmuma neizpildīšanu izlemj tiesas sēdē. Par sēdes laiku un vietu paziņo piedzinējam un parādniekam. Šo personu neierašanās nav šķērslis izskatīt jautājumu par nolēmuma neizpildīšanu. Parādniekam, ja viņš tiesas noteiktajā termiņā neizpilda nolēmumu, kas uzliek viņam pienākumu izpildīt darbības, kuras var izpildīt tikai viņš pats, tiesa var uzlikt naudas sodu līdz 3000 euro, nosakot jaunu termiņu nolēmuma izpildei. Naudas sods piedzenams no parādnieka valsts ienākumos. Naudas soda

samaksa neatbrīvo parādnieku no pienākuma izpildīt tiesas nolēmumā paredzētās darbības.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais prasījums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punkts noteic, ka Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Pieteikumā ir apstrīdēta Civilprocesa likuma normas atbilstība Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka viņai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt no Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkta izriet prasība pieteikumā minēto uzskatu pamatot.

Atbilstoši Satversmes tiesas likumam personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja: pirmkārt, personai Satversmē ir ietvertas konkrētās pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst konkrēto pamattiesību tvērumā; otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē ietvertās pamattiesības (*sk. Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 5. punktu*).

Ar rajona tiesas lēmumu apmierināts pieteikums par pagaidu aizsardzības līdzekļa piemērošanu civilīetā un Pieteikuma iesniedzējai noteikts aizliegums likt šķēršļus piekļuvei konkrētam nekustamajam īpašumam. Pieteikuma iesniedzēja minēto tiesas lēmumu nepildīja un tādēļ rajona tiesa, pamatojoties uz apstrīdēto normu, tai uzlika naudas sodu 3000 *euro*.

Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka apstrīdētajā normā paredzētais naudas sods pielīdzināms kriminālsodam un tas tiesību sistēmā nav iederīgs. Tādējādi ar apstrīdēto normu esot aizskartas tai Satversmes 1. un 90. pantā, kā arī 92. panta pirmajā teikumā ietvertās pamattiesības.

Pieteikumā citētas Satversmes normas un vispārīgi norādīts, ka likumdevējs Civilprocesa likumā nevar ietvert kriminālsodam pielīdzināmu sodu. Tomēr pieteikumā nav sniegts pamatojums tam, kādas konkrētas uz Pieteikuma iesniedzēju attiecināmas pamattiesības izriet no Satversmes 1., 90. panta un 92. panta pirmā teikuma un kā izpaužas apstrīdētās normas iespējamā neatbilstība minētajām Satversmes normām.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

7. Ievērojot to, ka lieta Satversmes tiesā nav ierosināma, šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādītais lūgums ir atstājams bez izskatīšanas.

Nemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

1. Atteikties ierosināt lietu pēc SIA [..] pieteikuma (ieteikums Nr. 59/2025).

2. Atstāt bez izskatīšanas šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādīto lūgumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Jānis Neimanis